

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความคาดหวังและการรับรู้ของชุมชนต่อบทบาทของ
องค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน
ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน

ผู้เขียน นายกันต์พนธ์ วงษ์สมบุญ

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของ ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ศึกษาถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนและ เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของชุมชนกับบทบาทที่ปฏิบัติได้จริงขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว ในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน และเสนอแนะแนวทางในการจัดการชุมชน ซึ่งประชากรผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาครั้งนี้ คือ ตัวแทนชุมชนในตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน จำนวน 17 หมู่บ้านๆ ละ 10 คน รวมเป็น 170 คน ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน และผู้แทนกลุ่มชาวบ้านกลุ่มต่างๆ เช่น ผู้แทนกลุ่มเกษตรกร ผู้แทนกลุ่มอาชีพ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นตัวแทนชุมชน บทบาทที่ชุมชนคาดหวังในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้วอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกกิจกรรมของทุกด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการพื้นที่สีเขียว ด้านการจัดการวางระเบียบผังเมือง และด้านการจัดการของเสียและการบริโภค ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติได้จริงในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว ปฏิบัติได้จริงในระดับมาก ในการจัดการด้านพื้นที่สีเขียว และด้านการจัดการการวางระเบียบผังเมือง ปฏิบัติได้จริงในระดับปานกลางด้านการจัดการของเสียและบริโภค

ผลการเปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายแก้วในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนระหว่างบทบาทที่คนในชุมชนคาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติได้จริง พบว่า ชุมชนคาดหวังในระดับมากที่สุดขณะที่บทบาทที่ปฏิบัติได้จริงเพียงในระดับปานกลาง ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยตามการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้เฉพาะด้านน้อย ศักยภาพในการนำแผนนโยบายไปสู่แนวปฏิบัติมีน้อยไป การประสานงานระหว่างหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ประชาชนได้รับรู้และมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการงบประมาณยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรอันเป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายแก้ว

Independent Study Title	Expectation and Perception of Local People on the Roles of Tambon Fai Kaeo Administrative Organization, Phu Phiang District Nan Province, in the Community Environmental Management
Author	Mr. Kanpoj Wongsomboom
Degree	Master of Arts (Man and Environment Management)
Independent Study Advisor	Prof. Dr. Anurak Panyanuwat

ABSTRACT

Four main objectives of this research, namely, Expectation and Perception of the Community toward the Community Environmental Management Roles of Tambon Faikaeo Administrative Organization, Phupiang Sub-district, Nan Province, were to study (1) the situations of environmental management of Faikaeo sub-district administrative organization, (2) the environmental management roles of Faikaeo sub-district administrative organization, and (3) the comparison between the community's expectations and the actual performance of Faikaeo sub-district administrative organization in environmental management, and (4) the findings for making recommendations for the community's environmental management.

The researcher collected data by using a set of questionnaires from 170 samples randomly selected from 10 villages of Faikaeo sub-district, Phupiang Sub-district, Nan Province. Those samples were the members of Faikaeo sub-district administrative organization, community leaders, and the villager group representatives such as various vocational groups.

The results of the study were as follows.

Most of the samples were males with the ages over 35 years old, Bachelor degree graduates, and functioning as the community representatives. The community expected Faikaeo sub-district administrative organization to conduct its environmental management at the highest degree in every aspect. Those were green area management, town planning management, including waste and consumption management. The community saw the organization at the highest degree of actual performance in green area management, and town planning management, while the issue of waste and consumption management was seen at a moderate degree of performance.

When comparing the actual and expected roles of Faikaeo sub-district administrative organization, it was found that the community expected the organization's performance at the highest degree, while its actual performance was found at the moderate degree. The frequent changes of policy according to the changes of the organization's administrators had an impact toward such performances in environmental management. Its officials had little knowledge in such management, affecting their policy implementations at little level. Inter-agency co-ordinations among the governmental, private organizations and the people was found at little efficiency, while there were little efficiency in publication and campaign for increasing the people's understanding, perception, and participation in environmental management as well as budget management. Those might be the main problems and obstacles in efficiently conducting the roles of Faikaeo sub-district administrative organization.